

Avbera vakurt veður var henda dagin, tá summarlötan varð sett

➔
Seti fótur í bekk, leggi árar í sjógv!
Aftur sólin skal skina eftir kolsvarta kógv;
Føroya ungdomur upp! Tíni framtíð ímót!
Lat tað kennast, vit stiga enn lættir á fót.
Og so seinasta ørindi í sama sang:
Her skal innast várt verk, eitt so munandi gott,
so skal morgunsól roða eftir ælfreku nátt.
Tí vit firmast ei strið, og vit geva ei grið
men vit halda bert fram, tí vit tekkja eitt mið.

Viðareiði her er gott og lætt at liva

Um Viðareiðis bygd er at siga, at hendan man verða ímillum tær bygdir í Føroyum, har tað er serliga gott og lætt at liva og virka í.

Eg hugsi ikki, at tað er tí, at fólk er so nógv ørvisið, enn aðrastaðni her á landi;

men fari at hella meg til, at orsök in er ein heilt onnur. Og lati meg nevna triggjar høvuðsgrundir.

Tann fyrsta er, sjálvt skipað á bygdini.

Her er vilt til veggja og høvið var hjá hvørji einstakari familju at sita á sinum egna øki; - púrt í mótsetning til nógvar smærri bygdir í Føroyum, har alt var trunnað saman. Væl vitandi um, at slíkt hevði sin hita og sína „sjarmu“ við sær. Men eisini vamsar.

Tað næsta, eg vil nevna, er sjálf óðalsjörðin, sum er 4 merkur. Hendan liggur mestsum øll so vælsignaðar væl goymd burtur „Úti ímillum Garðar“, sum vit rópa tað og verður enn tann dag í dag bert nytt til sitt uppruna endamáli. So varð eru vit eisini spardir fyri at hava nakra óneyðuga togan um.

Og fyri tað triðja, sum so bert framgongur av tí

seinasta, eg segði, at lendið har vit skulu liva og virka, er alment lendi, - ella lögtingsjörð. Hetta ger tað nóg lættari at búgva í bygdini; skapa fyrirtæti og annað slíkt.

(Kann eisini taka tað fjórða við) -

- sum er ein staðfesting av hesi goðu bygd og tað er, at fólk flyta ikki hiðani, í mun til so nógvar aðrastaðni í Føroyum. Og fer ein eitt styttri tíðarskeið, kann altíð roknað við, at sami, ella somu, finna leiðina aftur til Viðareiðis. Harga-Skaldið kvøður: „Úrtin trívist best, har røtin rann.“

Og sonur har, ið móður aldi hann...

Jú, Viðareiði er besta stað á jörð fyr okkum viðingar. Her er gott at verða. Og tað ynskja vit eisini at vísa tykkum, sum eru komin at vitja í dag. - Væl eru tit komin.

Viðareiðis bygd, sum hoyrir til tær gomlu uppruna-

bygdirnar í Føroyum, helt sitt sama snið, inntil fyrri gott og væl 100-árum síðan.

Her, vit standa og alt eyst-anfyri og sunnanfyri við, hoyrir til ta „nyggju“ byg-dina.

Tær gomlu býlingarnir eru eisini broyttir munandi. Í hesum „nyggjara“ partinum ruddaðu (bókstaviliga) okk-ara forfedrar fyrri, so tað munandi. Mær er sagt frá, at onkur var so ágrytin, at hann brúkti bert 12 vetur um at velja sær eitt kúføður. Og tað vita vit, hvussu tað gekk fyrri seg. Hesi gomlu velt-ingaramboðini kunnu vit sigga enn tann dag í dag. Her skuldu nógvar kreftir til.

Tiðirnar broystast

Men fyrri umleið 40-árum síðan, byrjaðu tiðirnar at broystast nóg her á landi. Tað gamla mynstrið dugdi ikki longur. Og fara vit so stutt aftur sum fyrri bert 15-árum síðan, so kom rættuliga dik á, kring alt Føroya land.

Tað bleiv ein ógilegur við-vindur. Og eg siggi fyrri mær eina siglingar „mynd“, har rokið stóð um svinaryggin.

Eingi hoyrði kokkin, tá hann rópti „skaffa“.

Nei, stuttligari var boð-skapurin frá kreftiforein-ingunum og tann, sum ikki „vildi“ bleiv mestsum neyð-tikin.

Tær fingur eisini fólk at trúgva, at ikki var neyðugt at tendra „radarøin“, sjálvt um toka var. Her var eingin vandi. Tað var bara at sigla við fullari ferð.

Tað er just ein slík „sigl-ingarmynd“, eg siggi frammanfyri mær, her, eg standi.

„Tað er stormur undan. Men ikki verri enn so, at siglingarlíkindini eru av teim

allar bestu.

Ein skipaherur er á ferð. Tað grenjar og brakur í mastrabondunum.

Allir ætla sær í somu havn. Og alt TYKIST at ganga av tí besta. - Og tó -

Nú fara menn so smátt at fáa varhugan av, at her man fara at bliva heldur trongt.

At steðga er vissi deyði. Heldur bliva rebini tikin niður.

Fyrst, fyrsta, so annað og triðja.

Men alt í einum sæst, at hetta er ikki nóg mikið.

Roynt verður at „fara yvir sták“. Men tað endar bert við samanstöyt.

At ruðuleikin nærkast, er nú blivið ein veruleiki.

Og tað stendur so illa til, at nú er man bert farin at kon-sentrera seg um at kanna eftir, hvar frægast man verða at lenda.

Fleiri eru kostirnir. Eingin er injúkur.

At lenda gongur so sum so; men tað einasta positiva í øllum hesum, er, at mann-ingarnar sleppa vist nokk (?) allar sum ein „niðan frá“.

MEN, tær fingur einki við sær.

- Har úti liggja vrak-stumparnir og flóta. Og veðrið batnar so líðandi.

Hesa søguna kenna vit øll. Her tørvast eingin stórri frá-greidding.

Mugu ikki missa mótið.

Men tað liggur til okkum føroyingar, ikki at missa mótið. Og tað er fløvandi at siggja, at hóast alt eru glottar at hómia í dag. Men spaku-liga gongur. Vinnutílini fara so smátt ígongd aftur, so hvørt sum „andsperan“ linkar.

Eg vil mæla til, ikki at missa mótið; hóast byrdarnar mugu verða ógilegar hjá mongum her á landi. Nú krevst nóg av okkum, sum ongantið fyrr.

Her renna orð Hans Mikael Jacobsens fram fyrri meg, har hann sigur:

Statt stinnur og sterkur, sum ódnin er hørð,
lat siggja, at iðin tú fram-
eftir ror,
lat mót ikki tróta, legg meg-
ina til,
tí fram kemur hann, sum av

álvara vil.

Og viðari sigur yrkjarin:
Rek burtur tann mjørka, sum
køvir titt mál,
tí gott verk at fremja herð
viljan sum stál,
og ræðst ikki heldur, um
gøtan er brøtt,
tá lív titt fær virði, tá leiðin
er røtt.

Jú, megnarorð hjá skúlatær-
aranum „Úti á Kirkju“.

Í dag halda vit „Summ-arløtu á Viðareiði“. Vinir og kenningar hittast. Hesa løtu leggja vit tað farna til viks og hugna okkum á besta hátt.

Bygdarfelagið hevur tað at bjóða, sum hóska seg eimi litlari bygd í Føroyum, sum Viðareiði.

Eg fari at enda við tí, sum eg byrjaði við.

At, tá vit nú fara aftur til verka, vælsignaði latum okkum ikki gloyma okkum sjálvi, - ella missa okkum burtur. Tað eru just slík til-tøk, sum hest, ið lívga og savna fólk.

Vinnuvirki, bæði á sjógv og landi, eru ikki bert deyð ting. Har eru eisini menn-iskjur.

Kommunur eru ikki bert deyð ting. Har eru eisini menniskjur. Og sjálfvít ein-um, bygðafelag eru eisini menniskjur.

Skuldi tað hent, at vit fáa minsta varhugan av, at vit eru við at missa okkum sjálvi vekk, ja, so er heilivágurin júst hesin: At kalla fólk! saman til „Gamans og Alvara“ - - -

- - - men, uttanfyri tær verðsligu bøgardarnar.

Fari hervið at ynskja okkum øllum ein framhald-andi goðan dag og kvøld.

Tøkk fyrri!! Óli somul.
Danial Lydersen

Danial Lydersen helt eina frálíka røðu

